

Hvørki fuglur ella fiskur

VIT skulu spara upp til eina eftirlønarskipan. Tað søgdu samgonguflokkarnir í sambandi við inntøkulógirnar. Men sannast má at hetta er ein margháttlig eftirlønarskipan.

TAÐ, sum vit gjalda inn í ár, skal fyrst í landskassan. Síðani í ráfiskagrunnin, løn-javningargrunnin ella til studningsnevndina. Í 1992 verður peningurin fluttur á konto hjá tí einstaka skattgjaldaranum í einum av peningastovunum. Rentan er 5% og peningurin verður útgoldin tá áðanin er 65 ár.

VIÐ øðrum orðum: tað, sum verður inngoldið í ár og rentað við 5%, er eftirlønin. Hetta má sigast at vera ein sera soltin eftirløn. Restin

— tað, sum vit gjalda inn í 1990, 1991 o.s.fr., verður rentað við hægstu innlánsrentu og afturgoldið tá fyra ár eru liðin. T.v.s. hetta er ikki eftirløn. Men ein vanlig tvungin uppsparing.

TÁ vit lesa viðmerkingarnar til lógaruppskotini, so síggja vit, at ríkið er komið í stríð við seg sjálvt. Sagt verður, at orsøkin til hetta er, at fiskivinnuni tørvar pening. Aðrastaðni í somu viðmerking verður sagt, at neyðugt er at tálma nýtsluni, og at vit skulu spara saman til eina eftirløn. Men hvussu longur alt hetta so saman? Ella hongur tað saman?

NEI, tað hongur ikki saman. Eftirlønin er bert inngjaldingin tað fyrsta árið. Hon er sostatt bert ein evarska litil brøkpartur av øllum og tí ongin haldgóð grundgev-

ing. Restin av samansparingini, 1990, 1991, 1992 o.s.fr. tálmar ikki nýtsluni í longdini, tí tá fyra ár eru liðin, verður samansparingin frá tí fyrsta árinum givin leys og fer sjálvandi til nýtslu.

TÝSDAGIN søgdu vit um hetta, at aftur og fram er líka langt, og tí er hetta við at tálma nýtsluni heldur ongin haldgóð grundgeving. Um fyra ár kemur ovurnýtslan aftur í gráum kálvsinni. Vit kunnu ikki lata vera við at hugsa um blaðgravimaskinuna, ið trýstir kavan undan sær. Soleiðis er hendan samgongan. Hon trýstir trupulleikarnar undan sær. Eini fyra ár fram í tíðina.

VIT skulu sjálvandi hava eina eftirlønarskipan fyrri øll afturat fólkapensiónini. Her hava vit lógina um Sam-

haldsfastan Arbeidsmarknaðareftirlønargrunn. Um vit taka upprunaliga uppskotið til lóg um arbeidsmarknaðareftirløn, so vildi hesin grunnur eftir 10 árum átt einar 7-800 mió. kr., samstundis, sum hann fleiri av hesum árum hevði veitt gomlum eina arbeidsmarknaðareftirløn, ið nærum hevði verið á hædd við fólkapensiónina.

MEN hetta vil samgongan ikki. Heldur ikki tjóðveldisflokkurin. Tvørturímóti. Inngjaldingarnar í arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin, sum skuldu byrja 1. januar 1990, eru fyrribils útsett- ar í eitt ár.

ÍSTADIN fingur vit so nakað annað, nakað, sum hvørki er fuglu ella fiskur.

Skattaumsitingin hoknar

Líkt er til, at skattaumsitingin fer at hókna undir teim 17-000 broytingunum, sum nú mugu gerast í áliðningini fyrri 1989.

Eftir røttum skal eykaskatturin, sum nú verður innkravdur, nevniliga dragast frá inntøkuni í 1989, annaðhvørt í forsótsásetanini fyrri 1989 ella í sjálvuppgávuni fyrri 1989, tí landsstýrið sigur,

at hetta er eitt pensjónsgjald. Pensjónsgjald til góðkendar eftirlønartryggingar - og ein trygging sum lóggivið er um, má sigast at vera góðkend - skulu dragast frá tað árið, tey vera goldin. Tað skerst ikki burtur, at hesi gjöld verða goldin í 1989, tí í 1990, 1991, 1992 o.s.fr. verður skipanin umgjørd til vanliga bundna uppsparing.

Góðkennir landsstýrið - sum tað eigur - hetta sjónarmið, so er stív helvt av "eykaskattinum" í ár mist fyrri landskassan.

Men kenna vit hesar harrar rætt, so fara teir at snúgvast undan egnum gerðum, og fara ikki at góðkenna frádrátt í ár, men kanska í 1992 tá peningurin skal rindast úr landskassanum til pensjónskonto skattgjaldarans.

Verður hetta úrslitið so merkir tað, at skattgjaldarin kemur at rinda hendan eykaskatt 2 1/2 ferð. Tí fyrst rindar hann í 1989 til landskassan at brúka. Aðruferð rindar hann tað sum landskassin skal útvega til pensjónsskipanina, tí landskassin hevur ongan annan máta at útvega sær inntøkur uppá uttan við tolli og skatti, sum so mikið meira má vera av í 1990 og 1991 skulu teir í 1992 endurrinda skattin fyrri 1989.

Tá pensjónsgjaldið í 1992 verður frádrigið í skattskyldugu inntøkuni tørvar landskassanum aftur helvtina av sama tali og tað kann bert

politisk viðmerking

skatta- og tollgjaldarin rinda. Sostatt rindar hann 2 1/2 ferð.

Mansligari hevði verið um høgvasamgongan hevði viðgengið, at henni tørvaði 110 miljónir krónur í eykaskatti. Tá hevði skattaborgarin bert rinda eina ferð, og høvdu teir so gjørt inkrevjingarskeiðið so mikið langt, at skattaborgarin knógvaði undir hesum eykabyrðum so sýndu teir eisini eitt sindur av skili.

Men í staðin fyrri hava vit fingið eina vindandi øra skipan, sum als ikki kann rigga uttan at túsundatala sorgarleiðir í vanligum familjum verða fylgjarnar.

Samdum um hvat alt hetta skal kallast hava teir heldur ikki verið. Ein sigur skatt. Annar sigur uppsparing. Líka lítið sum teir hava verið samdum um hvussu vera skal tá fólk eru vorðin eitt nú 85 ár. Skulu tey rinda, og skulu tey vera nøydd at liva til tey eru 90 til tess at fáa nakað av hesum peningi aftur.

Atli Dam

TOLLEFTIRLITIÐ
Faroese Customs Authorities

Tollarastarv

Tvey stórv sum tollari við tolleftirlitið í Vágum eru leys at søkja til setan frá 1. september 1989. Tann, sum settur verður, skal kunna røkja tænastu á øðrum tænastustaði, um tað verður kravt.

Stórvini eru tænastumannastórv, lønt sambært lønarrámmu 18 — 20. Byrjunar- og endalønin er í løtuni ávikavist kr. 15.202,94 og kr. 17.241,26 um mánaðin.

Tann, sum settur verður, skal helst vera til aldurs uml. 20—35 ár, og skal í minsta lagi hava lokið 10. floks fráfaringsprógv frá fólkskúlanum.

Skrivlig umsókn saman við prógvum og møguligum ummælum verður at stíla til Føroya Landsstýri og skal sendast til: Tollbúðin, Eystara Bryggja 100 Tórshavn, í seinasta lagi tann 25. juli 1989.

Føroya Landsstýri
2. juli 1989

